

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛЬВІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ» (УКРАЇНА)
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ (УКРАЇНА)
ВІДЕНСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ М БУДАПЕШТ (УГОРЩИНА)
ДЕРЖАВНА ВИЩА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ШКОЛА ІМ. БРОНІСЛАВА
МАРКЕВИЧА В ЯРОСЛАВІ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА
ІМ. РОТМІСТРА ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В МІСТІ ОСВЕНЦИМ (ПОЛЬЩА)**

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
14-15 травня 2020 року**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
MUKACHEVO CITY COUNCIL
LVIV INSTITUTE OF BANKING UNIVERSITY (UKRAINE)
FERENC RAKOCZY II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN INSTITUTE (UKRAINE)
VIENNA KONSERVATORIUM BUDAPEST (HUNGARY)
STATE HIGHER SCHOOL OF TECHNOLOGY AND ECONOMICS IN JAROSŁAW
(POLAND)
LESSER POLAND STATE UNIVERSITY CAPT. W. PILECKIEGO IN OŚWIĘCIM
(POLAND)**

MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION IN CONDITIONS OF DEEPENING EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

**Collection of reports abstracts on materials of
International scientific-practical conference**

**Mukachevo
May 14-15, 2020**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «12» травня 2020 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 травня 2020 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2020. – 462 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку психолого-педагогічної науки й освіти, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми, сучасний стан і перспективи розвитку туристично-рекреаційної галузі та сфери гостинності, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного й освітньо-культурного простору: історія, теорія та практика.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

*Recommended for distribution via the Internet
Scientific and Technical Council of Mukachevo State University
(Minutes № 3 of May 12, 2020)*

Modern tendencies of science and education development in the conditions of deepening of European integration processes: collection of abstracts based on the materials of the International scientific-practical conference, May 14-15, 2020, Mukachevo / Ed. : T.D. Shcherban (ed.) and others. – Mukachevo : MSU Publishing House, 2020. – 462 p.

The collection presents abstracts of reports on the materials of the International scientific-practical conference «Modern trends in science and education development in the conditions of deepening of European integration processes». The participants of the conference have considered the problems and prospects of development of psychological and pedagogical science and education, modern guidelines for economic development, management and engineering, current issues, current state and prospects of tourism, recreation and hospitality industry, trends in modern social and political and educational-cultural space. : history, theory and practice.

The publication is designed for scientists, teachers, professors, graduate students and students engaged in research work.

Editorial board:

Shcherban T.D. - Dr. of Psychol. Sciences, Professor (Chairman);

Hoblyk V.V. - Dr. of Econ. Sciences, Professor;

Kobal V.I. - Cand. of Ped. Sciences, Associate Professor;

Pihosh V.A. - Cand. of Econ. Sciences, Associate Professor;

Maksyutova O.V. – a leading specialist of scientific and technical activity department.

The authors of the publication are responsible for the accuracy of facts, proper names, quotations, figures and other information.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ Й ОСВІТИ	15
БАТРИН Д. В., ХОМА О.М. Педагогічні ідеї Василя Сухомлинського.....	15
БЕГУН-ТРАЧУК Л.О. Структура і зміст синдрому професійного вигорання.....	17
БЕРЕЖНИК Б. В., КАЧУР М. М. Музично-ігрова діяльність як засіб творчого розвитку особистості молодшого школяра	19
БЄДНА Ю.О. Механізм впливу музики на підсвідомість учня в загальноосвітній школі	21
БОБЕЛА Т. В., КАЧУР М. М. Музичний розвиток дітей дошкільного віку: до сутності питання	23
БОБИРЄВА О. С. Актуальність формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	26
БОКША Н. І. Реалізація концепції навчання впродовж життя в університетах технічного профілю Чехії та Словаччини	28
БОНДАР Т. І. Активізація професійного саморозвитку викладача в умовах дистанційного навчання	29
БРЕЦКО І. І., БОБАЛЬ М. І. Особливості прояву агресивної поведінки серед підлітків	31
БРЕЦКО І. І., КОЗЛОВСЬКА Н.В. Психологічні особливості дитини з дистантної сім'ї	33
БРИЖАК Н.Ю., ЯКИМ О.С. Художньо-естетичний смак як наукова дефініція: історико-педагогічний аналіз	35
БУГРІН А. В. Дистанційна освіта в Україні в умовах євроінтеграції: реалії та перспективи	37
ВАРГА І. В. Вплив особистісних якостей керівника на управлінську діяльність	39
ВАРГА І.Д., МОЛНАР Т.І. Роль наочності в системі засобів навчання молодших школярів	41
ВАРЦАБА Ю.Т., ФЕНЧАК Л.М. Особливості формування здоров'язберігаючої компетентності майбутніх учителів в умовах модернізації змісту початкової освіти	43
ВАСИЛИНКА М. І., ЗУБАК Ю. Ю. Сучасний підхід до проведення уроків музичного мистецтва у початковій школі	45
ВІННИКОВА Я.Б., БАРНА Х.В. Сутність поняття просодії як інтонаційної сторони мовлення	47
ВОРОНОВА О.Ю. Рефлексивний аспект як передумова професійної компетентності вихователя	48
ГАВРИШКО С. Г., ГАМАДА М. Виховання вольових якостей засобами фізичного виховання	50
ГАВРИШКО С. Г., ПЦЕНКО Н. І. Умови ефективної організації фізичної підготовки дітей молодшого шкільного віку	52
ГАВРИШКО С. Г., МАЗА Р.Т. Визначення умов для занять руховою діяльністю дітей та використання рухливих ігор в сім'ї	54
ГАВРИШКО С. Г., МІСЯЙЛО Ю. Характеристика та особливості формування координаційних здібностей у дітей молодшого шкільного віку	57
ГАЙДОШ Я. І., КАЧУР М. М. Музика як засіб естетичного виховання дітей дошкільного віку	59
ГАРАПКО Л.І. Socialization as a factor in the process of studying foreign languages..	61
HERTSOVSKA N. Correspondence education in the conditions of quarantine as a transitional step to distance education	63

ГНАТИК К.Б. Актуальність формування суб'єктності майбутніх бакалаврів іноземної мови як складової професійної ідентичності	65
ГОМОНАЙ О.П., ЧЕКАН О.І. Наукові підходи щодо розвитку психомоторної функції глухих дітей старшого дошкільного віку засобами рухливих ігор ...	67
ГОРВАТ М.В., ВАСИЛЬНЯК Т.М. Роль вчинку та позитивного прикладу в морально-етичному вихованні молодших школярів	69
ГОРВАТ М.В., ЖИДИК Ю. Особливості формування екологічно доцільної поведінки молодших школярів	71
ГРАБ М. В. Використання технології розвитку критичного мислення у процесі фахової підготовки педагогів Данії	73
ГРИЦЬКО В. В. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах модернізації вищої педагогічної освіти	75
ДЖАНДА Г.Б. Наукові підходи до вивчення наступності професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів	77
ДІКУН І. А. Гуманістичні орієнтири мистецької освіти	79
ДОБОШ О. М. Формування професійної толерантності керівників закладів освіти	81
ДОБОШ О. М., ДМИТРУК М.А. Формування етнокультурної компетентності особистості	83
ДОБОШ О. М., КЕПША Л.М. Професійна підготовка студентів до управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти	85
ДОБОШ О. М., МАЛИШ А.Ф. Особистість керівника закладу освіти	87
ДОБОШ О. М., ФОРКАВЕЦЬ В.В. Явище булінгу в закладі освіти	89
ДОБОШ О. М., ЦЕНДРА М.В. Рухова активність дітей дошкільного віку як складова здорового способу життя	91
ДОБОШ О. М., ЦІЛЬО О.В. Особливості міжособистісної взаємодії дітей дошкільного віку	93
ЗМИКАЛО Д.Н., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Компоненти комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку	95
ЗОЛОТАР Д.В., БАРНА Х.В. Характеристика основних функцій субкультури дітей старшого дошкільного віку	97
ІВАНИНА І.В. Становлення теорії управління освітою в Україні в історіографічному контексті	98
ІВАНИНА М.М., ФЕНЧАК Л.М. Психолого-педагогічні аспекти організації позакласної роботи у початковій школі з «Основ інформаційних технологій»....	100
ІЛЬКАНИЧ Н.М., ЧЕКАН О.І. Ігрова терапія як метод практичної допомоги дітям	102
КАЛИТКА В.Т. Уплив освітніх реформ чехословацького уряду на розвиток початкових шкіл Закарпаття (1919 – 1938 рр.)	104
КАС'ЯНЕНКО О.М., РЕШЕТАР О.О. Використання ІКТ у професійній підготовці керівників навчальних закладів	106
КАС'ЯНЕНКО О.М., РОГАЧ Я.В. Науково-методична робота як цілісна динамічна система підвищення професійно-педагогічної культури педагогів	108
КАЧУР М. М., КАЧУР Б. М. Особистісно орієнтована підготовка вчителя у закладах вищої та післядипломної педагогічної освіти	110
КЕКУХ О.С., МАРКО М.М. Особливості процесу модернізації управління закладами загальної середньої освіти на інноваційній основі	112
КИРЛИК О.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Імітаційна гра як моделювання комунікативних ситуацій у навчальній діяльності	114
КЛЮЧКОВИЧ Т.В. Інтернаціоналізація як чинник розвитку національної системи вищої освіти: досвід Чехії та Словаччини	116

КОБАЛЬ В.І., БАРБЕЛЬ-ПРИКОП М.Ю. Соціальне партнерство закладу дошкільної освіти з батьками	118
КОБАЛЬ В.І., ДОБРА Г.Ф. Позакласна (позаурочна) робота з молодшими школярами: теоретичний аспект	120
КОБАЛЬ В.І., СИМКАНИЧ Е.М. Окремі аспекти підвищення кваліфікації педагогічних працівників	122
КОНЧОВИЧ К.Т., ГУБАШ Д. Формування соціокультурної компетентності на уроках іноземної мови в умовах інклюзивної освіти	124
КОРМОШ М. В. Розвиток емоційної креативності молодших школярів на уроках музичного мистецтва	126
КОТУБЕЙ В. Ф. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи в коледжах: рівневий підхід	128
КРАВЧЕНКО Т.М. Болонський процес і особливості розвитку вищої освіти на початку ХХІ століття	130
КУРИЛО О.Й., САВКО Л.М., СОЛЯНИК О.В. Управлінська компетентність менеджера освіти: до сутності питання	132
КУРИЛО О.Й., ШУЛЬГА А.В. Соціальний розвиток дітей дошкільного віку в культурологічній парадигмі освіти	134
КУЦАН Н.Д., ПАСІЧНИК Л. П., КОБАЛЬ В.І., ФОРДЗЮН Ю.І. Проблематика викладання української мови та літератури в контексті ідентичності в умовах глобалізації інформаційних ресурсів	136
ЛАБОШ К.Я. Соціальна та культурна інтеграція ромів Закарпаття	138
ЛАБОШ О.М., РУСИН Н.М. Проектна діяльність як ефективний метод у роботі ЗДО з сім'єю	140
ЛАВРЕНОВА М.В. Візуалізація навчального матеріалу як засіб підвищення мотивації здобувачів І ступеня	142
ЛАКАТОШ М.О. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю в контексті законів України	143
ЛАЛАК Н.В., БОБЕЛА Ю. В. До проблеми формування цифрової компетентності сучасного вчителя початкової школи	145
ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О. В, ГМИТРОНЬ А. Формування предметної компетентності на уроках англійської мови в умовах НУШ	147
ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., МИСЛО Д. Формування готовності майбутніх учителів іноземної мови до використання мовного веб-квесту у професійній діяльності	148
ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., МАРТИН Н.В. Формування «Soft Skills» та «Hard Skills» в умовах дистанційного навчання	150
ЛІБА О.М., ГЕРНЕШІ Я. Психолого-педагогічні аспекти формування саморозвитку майбутніх учителів початкової школи	151
ЛІБА О.М., СОКОЛОВИЧ Д.В. Формування в учнів початкових класів умінь розв'язувати сюжетні задачі	153
ЛІТВІНОВА Г.В., ЧЕКАН О.І. Проблема розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників в лінгвістичній літературі	156
МАЙБОРОДА І.Е., ФЕДОРИЧКА О.І. Використання лепбукінгу на уроках трудового навчання у початковій школі	157
МАЛАХОВ Є.В. Особливості професіоналізації та лідерських якостей офіцерів під час навчання у ВВНЗ	160
МАРЧУК В.Ю., МАРЧУК С.В. Формування в освітньому процесі наскрізного уміння молодших школярів вирішувати конфлікти	161
МЕЛЬНИЧЕНКО Л. І. Організація та проведення педагогічного експерименту з формування дослідницьких умінь майбутніх учителів початкової школи засобами STEM-технологій	163

МИКУЛІНА А. К., СЕМЕНОВИЧ Л. П. Розвиток відчуття кольору в дошкільників у процесі образотворчої діяльності	165
МОЛНАР Т.І., НЕМЕСШ А.І. Реалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського в умовах розбудови Нової української школи	167
МОЧАН Т. М., ЛЮБКА Н. І. Формування інформаційної культури майбутнього педагога у процесі фахової підготовки	169
МУХА Т.В., МИХАЙЛОВА К.В. Особливості розвитку та виховання дітей першого року життя	171
ОЖОГАНІЧ В.П., ІВАНОВА В.В. Форми, методи та засоби педагогічного супроводу дітей дошкільного віку з неблагополучних сімей	173
ОСТРОВСЬКИЙ О.О. Білінгвізм в умовах полікультурного середовища Закарпаття	175
ПАВКО А.І, КУРИЛО Л. Ф. Психологічна природа креативного мислення в системі академічної та університетської науки	177
ПАСІКА А.П., МАРКО М.М. Методологічні підходи, принципи, методи і умови програмно-цільового управління розвитком освіти	179
ПИЛИПКО Н.І., МИХАЙЛОВА К.В. Співпраця сім'ї та дошкільного закладу у вихованні дітей раннього віку	181
ПИНЗЕНИК О. М., ЗЕЛЕНЯК В. С. Теоретичні дослідження проблеми професіографії педагогічної праці	183
ПИНЗЕНИК О. М., КРЕСЯК М. В. Дослідження морально-етичних принципів екологічної освіти дітей дошкільного віку	185
ПИНЗЕНИК О. М., САБАДИШ С. В. Дослідження педагогічних умов самостійної роботи з формування культури здоров'я майбутніх вихователів дітей дошкільного віку	187
ПИНЗЕНИК О. М., ТЕЛІГА В. В. Показники валеологічної компетентності вихователя дітей дошкільного віку	189
ПИНЗЕНИК О. М., ТОВТ М. М. Упровадження у процес пізнавальної діяльності ігрових форм та прийомів навчання у процесі екологічної освіти майбутнього педагога	191
ПОНОМАРЕНКО К.Ю. Теоретичні основи підготовки майбутнього вчителя початкової школи до навчання в умовах інтеграції	193
ПОПДЯКУНИК С.В., БРИЖАК Н.Ю. Дистанційна форма навчання у післядипломній освіті	196
ПОПОВИЧ Я.В., МИХАЙЛОВА К.В. Етична бесіда як один із провідних методів морального виховання дошкільників	198
ПОПОВИЧ О.М., ПОПФЛУШ Н.В. До проблеми формування професійних цінностей майбутнього вихователя	200
ПОТЬОМКІН О. О. Дослідження організаторських здібностей майбутніх керівників закладів освіти	202
ПРИЧИНА М.Г., МАРКО М.М. Педагогічне проєктування інформаційно-освітнього середовища закладу загальної середньої освіти	202
ПРОДАН Н.І. Діяльність національних початкових шкіл у Закарпатті в історичній ретроспективі	205
РОЗМАН І.І. Своєрідність різновидів особових джерел педагогічних персоналій	207
РОЗМАН І.І., ПОПОВИЧ К.М. Керівник закладу освіти як лідер відповідно до концепції «Нова українська школа»	209
РУСІНКА Я. В. Основні аспекти самостійної рухової діяльності учнів початкових класів	211
СІДЛАК Я.В., МАРКО М.М. Готовність учителя до інноваційної діяльності в методичній системі школи	213

СИЛАДІ В. В. Stratégiahasználat vizsgálata idegen nyelvű szövegértési, szövegalkotási feladatok során	215
СОФІЛКАНИЧ М.М. Система ступеневої освіти як важливий чинник розвитку образотворчого мистецтва в Закарпатті	216
СТЕБЛЮК С.В. Поняття «фахівець з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» у наукових дослідженнях	218
СЮГАЙ Є. В., ЧЕКАН О. І. Діти із загальним недорозвитком мовлення, їх рівні..	220
ТАЛАБІРА Т.М. Реформи початкової освіти періоду незалежності України	223
ТЕЛИЧКО Н. В. Особливості фахової підготовки майбутнього вчителя-філолога в процесі вивчення окремих фундаментальних лінгвістичних дисциплін	225
ТЕЛИЧКО Т. В. Забезпечення міждисциплінарної інтеграції професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.....	227
ТИШКУЛ Є.С., ЧЕКАН О.І. Особливості інклюзивної дошкільної освіти на сучасному етапі	229
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., МАРТИН О.М. Особливості організації навчання в освітній системі Швеції	231
ТОЛОПКО О.О. Естетичне виховання учнів початкових класів засобами образотворчого мистецтва під час проведення позакласної роботи	233
ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як умова успішної взаємодії суб'єктів освітнього процесу в НУШ	236
ТУРОК О. С. Позашкільні інституції, що спрямовані на екологічне виховання школярів Словаччини	238
ФЕЛЬЦАН І.М. Алгоритм розвитку професіоналізму педагога в умовах пандемії (вітчизняний та міжнародний досвід)	240
ФЕНЦИК О.М., ГАЛЬОВИЧ І.І. Формування грамотності писемного мовлення як складової комунікативної компетентності молодших школярів	241
ФЕНЦИК О. М., САВКО Л. М. Проблема формування медіаграмотності учнів початкових класів: теоретико-змістовий аспект	244
ФІЗЕШ О.Й. Особливості методики викладання «Соціально-педагогічних основ управління освітою» у процесі підготовки викладача педагогіки	246
ФОДОР К. Й. Кейс-метод як технологія формування соціокультурної компетентності майбутніх бакалаврів іноземної мови	248
ХИМИШИНЕЦЬ Д. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Реалізація принципу красзнавства в Новій українській школі	249
ХОМА О.М., АЛМАШІЙ Е.В. Компетентнісний підхід у змісті початкової освіти	251
ХОМА О.М., БОБОНИЧ Н.І. Створення квазіпрофесійного середовища як педагогічна умова підготовки майбутнього вчителя початкової школи	253
ЦАПОВСЬКА Л. С. Генезис традицій і новацій української мистецької освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів	255
ЧЕРЕПАНЯ М.Т. Соціально-педагогічні основи становлення та розвитку закладів інтернатного типу: інтерпретація поняття	257
ЧЕРЕПАНЯ Н.І. Загартування водою як необхідна умова зниження захворюваності дошкільника	259
CHOVRIY SOFIYA Organizational and pedagogical features of the teacher training system in Transcarpathia (end of XVIII – 40th years of XX century)	261
ЧОЛ А. В., КАЧУР М. М. Художнє красзнавство як чинник формування патріотизму у дітей молодшого шкільного віку	263
ШПІНЬ З. Ю. Підготовка майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей у молодших школярів	265
ЩЕРБАН Г. В., ПАВЛИК М. А. Використання дистанційних технологій у процесі навчання математики початкової школи	267

ЩЕРБАН Т. Д., ЗАМУРАЄВА Н. С. Психологічно-емоційна стійкість особистості як основа професійності	269
ЩЕРБАН Т.Д., ГОБЛИК В.В. Проблеми розвитку професійного мислення	271
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., БАБІНЕЦЬ Ю. О. Причини та чинники виникнення тривожності у дітей молодшого шкільного віку	273
ЮРЯК М. Ю., КАЧУР М. М. Художня комунікація у змісті мистецької освіти школярів	274
ЯРОВ Т. К. Співпраця сім'ї та школи: педагогіка партнерства	276

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ 279

БОРА Н.Ю. Конкуренція та конкурентоспроможність на ринку медичних послуг в умовах трансформації системи охорони здоров'я	279
БОШИНДА І.М. Умови забезпечення сталого розвитку Закарпатської області....	281
ВИБЕР Е.Ф., ГОЛОВАЧКО В.М. Історичний розвиток податкової системи в Україні	282
ГАВРИЛЕЦЬ О.В., КОВАЛЬЧУК Д. Необхідність використання маркетингової інформаційної системи на підприємстві	285
ГАВРИЛЕЦЬ О.В., БОБИНЕЦЬ С. Оцінка ефективності рекламних заходів підприємства	287
ГЛАДИНЕЦЬ М.-М.Ю., НЕСТЕРОВА С.В. Актуальні проблеми фінансового менеджменту в Україні	289
ГОБЛИК В.В., ФЕЄР А.Є. Вплив гірничого підприємства на стан довкілля	290
ГОБЛИК В.В., ЩЕРБАН Т.Д., ПІГОШ В.А. Роль соціально-культурної інфраструктури в розвитку малих міських поселень	292
ГОБРЕЙ М.В. Уплив інвестиційних процесів на соціально-економічний розвиток Закарпатської області	294
ГОЛОВАЧКО В.М. Заходи щодо запобігання банкрутства підприємства	295
ZHIGUTS YU., LAZAR V., KHOMIAK B. Fitments for technology of shs and plasma spraying	297
ZHIGUTS YU., LAZAR V., KHOMIAK B. Modern technologies of creation of high-hard surfaces	299
ЗАРІЧНА О. В. Особливості впровадження сучасних систем управління логістикою на підприємстві	301
ЗАЯЦЬ О.Є., ГОЛОВАЧКО В.М. Напрями удосконалення обліку витрат інноваційної діяльності	303
ЗАЯЦЬ О.Є., НЕСТЕРОВА С. В. Витрати на маркетингові комунікації в структурі звітності підприємства	305
ЗОЗУЛЯК М.М. Інвестування в посткарантинних умовах	306
ІГНАТИШИН М.І. Застосування анімації та byod - технології в освіті	309
ІГНАТИШИН М.В., ДЕМ'ЯН Я.Ю. До питання: на яких прогнозах побудований антикризовий бюджет України	311
КАБАЦІЙ В.М., ФОРДЗЮН Ю.І., ПИТЬОВКА О.Ю. Протипожежний оптичний сенсор	313
КОЛЕСНИК С.-В. П., ГОЛОВАЧКО В.М. Основи побудови фінансової звітності..	314
ЛАЗАР В., СТАЩУК М., ІВАСИК Г., СТАЩУК Н. Напруження від водню в металевих конструкціях	315
ЛЕНДЄЛ О. Д. Роль транспортної інфраструктури у розвитку туризму	318
ЛІБА Н.С., АНГЕЛИЧ Л.Ю. Місце подвійного запису в системі бухгалтерського обліку	320

МАКСИМЕНКО Д.В., ВИБЕР Е.Ф. Методи економічного аналізу	322
МАРКОВА Е.В. Сучасний стан соціальної інфраструктури малих міських поселень Закарпатської області	324
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т. Міжпредметна інтеграція у процесі підготовки економістів	325
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т., БРАТЮК В. П. Ринок золота: теорія і практика	327
МІЛАШОВСЬКА О.І., БІЛАШ О. В. Роль підприємництва в розвитку економіки регіону	329
МОЛНАР Г.Т. Роль інвестиційних ресурсів у розвитку сільських територій	331
ОБІЦЬКИЙ А.А., НЕСТЕРОВА С.В. Сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії	332
ОНИСЬКО Я. Я., НЕСТЕРОВА С.В. Сучасні підходи до оцінки інвестиційної привабливості	334
ПАВЛЮХ Б.Б., ГОЛОВАЧКО В.М. Особливості бухгалтерського обліку в умовах карантину	337
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В. Ухилення від сплати податків як форма загрози економічній безпеці держави	340
ПАУЛИК А.Я. Управління конкурентними перевагами сучасного міста	342
ПЕТРИЧКО М.М. Удосконалення бюджетного процесу в Україні	343
ПИЛИПЧУК В.П., КИРИЛОВ І.Ю. Інтернет в маркетинговій діяльності підприємств	345
ПІТЬОВКА О.Ю., ВЕШЕЛЕНІ Ю.І., КОГУТИЧ О.І. Дослідження характеристичної задачі коші з передісторією	347
ПІТЮЛИЧ М.І. Людський капітал – основа життєдіяльності громади	348
ПОЛОВКА В., МАЛЕШ М.Ю., ХОМ'ЯК Б.Я. Формування інформаційної компетентності у студентів спеціальності «Облік і оподаткування» під час навчання у коледжі	350
РОРОВУСН О.Р. The influence of the main features of entrepreneurship on its future development	352
РОСОЛА У.В. Алгоритм започаткування електронного бізнесу	353
РОСОЛА У.В., РОСОЛА О.А. Актуальність прямих продажів сільськогосподарських виробників в сучасних умовах	355
РОСОХА Д.П., ГОЛОВАЧКО В.М. Облік розрахунків за податками та платежами	356
РОСУЛ Р. В., РОСУЛ О. Р. Технологічні передумови експериментального дослідження процесу шнурової затяжки деталей верху взуття	359
RUSYN O.I., KHYMYSH V.V. Foreign language as a component of the competence of managers in tourism	363
СУХОРИКОВА О.А. Сучасні тенденції та актуальні напрями дослідження рекламного ринку у мікроекономічній теорії	364
СТЕГНЕЙ М.І., ІРТИЩЕВА І.О., КРАМАРЕНКО І.С. Розвиток інвестиційного регіонального потенціалу в умовах структурних трансформацій економіки	366
ХАУСТОВА К.М. Цифрова адаптація підприємства в контексті стратегічного розвитку	368
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧЕРНИЧКО С. Ф. Податкове стимулювання в період пандемії COVID-19	370
ЧУЧКА І.М. Цифрові технології і транскордонна логістика	373

РОЗДІЛ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ 376

КАМПОВ Н.С. Екстремальний туризм: дослідження, поняття, види	376
КАСИНЕЦЬ О.В., КАМПОВ Н.С. Краєзнавча складова підготовки фахівців географії	378
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., ГОРВАТ М.Е. Географічні аспекти розвитку європейського лікувально-оздоровчого туризму	380
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., КАМПОВ А.А. Використання геоінформаційної системи у дослідженні туристичної інфраструктури	382
МАСЛИГАН О.О. Роль транскордонного співробітництва у регіональному розвитку та інтеграційних процесах	384
МАШКА Г.В., ГОРБИК О.Ю. Сучасні моделі управління сільського туризму в Карпатському регіоні	386
МАШКА Г.В., КУДЛОВСЬКА О.Ю. Сучасні підходи до підготовки кадрів для сфери туризму	388
МАШКА Г.В., ПОГРІЩУК Т.Ю. Регіональна політика розвитку інноваційних видів туризму	391
МАШКА Г.В., ТАНЧИНЕЦЬ Е.О. Вплив туристичної індустрії на демографічну ситуацію в Закарпатській області	393
МЕДВІДЬ Л.І. SMART-місто як новий об'єкт дослідження	395
МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І., ЧИСОГОРСЬКА О.А. Стратегії розвитку концептуальних закладів ресторанного бізнесу в умовах інноваційного зростання	397
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В. Кадрове забезпечення туристичної індустрії	399
ПРОСКУРА В.Ф., МАКСЮТОВА О.В. Інноваційні напрями державної політики в галузі туризму	401
УДВОРГЕЛІ Л.І., КОЗАР Я.І. Тенденції розвитку екологічного туризму в Україні	403
ЧУДИ-ХІСКІ Д., ВОЛЬНА Б., СМОЧКО Н.М. Специфіка функціонування тематичних туристичних поселень	405

РОЗДІЛ 4. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО Й ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА 408

АСТАЛОШ Г. Л. Камерно-інструментальний ансамбль: семантика жанру	408
БАЯНОВСЬКА М.Р., ГРАБ М.І. Краєзнавство в освітній діяльності закладів дошкільної освіти	410
БІЛЕЙ Г. Р., ОЛІЙНИК В. В. Філософські моделі соціальної реальності	412
БІЛЕЙ Є.В., ОЛІЙНИК В.В. Феномен українського бароко	413
ВАРОДИ Н. Перепись населення на Закарпаття в 1959 году	415
ВОВЧОК В.М., ОЛІЙНИК В.В. Григорій Савич Сковорода як педагог і філософ	416
ГАСНЮК В.В. Вища музична освіта: сутність феномену	418
ГУЗАНДРОВА В. Забезпечення глобальної безпеки в нових геополітичних умовах	420
КУХАРЧУК О. С. Дослідження історії формування кримської держави та суспільства у XV-XVIII ст. Коротка характеристика організації внутрішнього устрою	421
ЛЕНДЄЛ В. М. Музичний портрет у творчості Р. Шумана	424

ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., СТОЛЯРЕНКО Б.Ю. Нові тенденції розвитку культурної спадщини України	425
МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. Етнокультурні процеси у лемків на українсько-польському етнічному порубіжжі другої пол. XX – поч. XXI століття	427
МАЦЕЛЮХ Л. Співпраця України та ЄС у сфері енергетичної безпеки	430
МИКУЛАНИНЕЦЬ Л.М. Художнє краєзнавство як засіб пізнання регіональної культури	432
МОВЧАН К.М. Становлення та розвиток бібліотечної справи у XX столітті	433
МОРГУН А.В., ЛУЖАНСЬКА Т.Ю. Стан і тенденції розвитку культурної стратегії України	435
МОРГУН А.В., ПРОКОПОВИЧ Л.С. До проблеми розвитку культурних індустрій у сфері освіти	437
МОРГУН А. В., ПРОКОПОВИЧ Л. С. Інтернет – основний засіб масової комунікації сучасності	439
НАБОКОВ В. Екстенсивність поширення зброї у світі	441
ПАВЛЮК А.М. Особливості транскордонного співробітництва України та Білорусі	442
ПАВКО А.І. Історична культурологія: термінологічні аспекти та концептуальні підходи	444
ПОПОВИЧ Е.Ф. Роль і значення виконавства на духових інструментах в освітньо-культурному просторі України.....	447
ПОПОВИЧ Н.М. SWOT-аналіз як сучасний інструмент дослідження маркетингової діяльності у сфері культури мистецтва	448
ПОПОВИЧ Т.Ф. Інтерпретаційна компетентність виконавця-трубача	449
ПИЛИП'ЯК А. Розвідувальна діяльність Росії у сучасному світі: справа Скрипалів	450
РОСОЛА О.А., ОЛІЙНИК В. В. Екзистенція самотності буття індивіда в глобалізованому суспільстві	453
ФОРДЗЮН Ю. І., КАБАЦІЙ В.М. Природокористування, як базова основа буття, навчання та виховання в стилі еко на прикладі системи «взуття–споживач-середовище»	455
ЦЕБЕНКО О. О. Транскордонне співробітництво України та Румунії: проблеми та можливості	457
ГЕГЕДОШ К.В. Деякі проблеми підготовки фахівців з маркетингу в контексті євроінтеграційної політики України.....	459

STRATÉGIAHASZNÁLAT VIZSGÁLATA IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGÉRTÉSI, SZÖVEGALKOTÁSI FELADATOK SORÁN

Az idegen nyelv elsajátítása során kiemelt fontosságúak az olvasott szövegértési és az írott szövegalkotási készségek. A két készségterület szoros összefüggését számos idegennyelv-elsajátítással foglalkozó kutatás megerősít. Stotsky számos empirikus kutatás eredményeit összevetve jutott arra a következtetésre, hogy „a jobban írók általában jobb olvasók lesznek, és többet olvasnak, mint a gyengébben fogalmazó társaik, továbbá a jobban olvasók szintaktikailag érettebben fogalmaznak” [7, p. 636].

Az utóbbi években számos kutatás tárgyát képezték a nyelvtanulási stratégiák. A vizsgalatokban leggyakrabban az általános nyelvi stratégiák feltérképezésére fókuszáltak a kutatók kérdőíves mérőeszközök alkalmazásával. [5, p. 291-360]

A nyelvi stratégiák különböző tényezőkkel való kapcsolata pl. nem, életkor, nyelvi szint, attitűd, motiváció, illetve a nyelvi készségekkel való összefüggéseire az utóbbi években figyeltek fel a kutatók, azonban specifikusan az olvasott szöveg értésével és az írott szöveg alkotásával való összefüggéseinek felderítésére kevés vizsgalat irányult. [2, p.299-328]

A rövid távú memória új megközelítése szerint, már nem egy statikus rendszerről beszélhetünk, hanem egy „dinamikus, modális modellről, amely a tárolás mellett komplex kognitív műveleteket hajt végre” [1, p. 136-140]. A hosszú távú memóriából előhívott tudáselemek az írás során a rövid távú memóriában kerülnek feldolgozásra, és minden változtatást, amit a szövegen alkalmazunk, a munkamemória végez [6, p. 121-146].

A rövid távú memória kapacitásának kihasználása előtt viszont szükség van olyan előzetes tudásra, illetve szókinszre, amit elő is lehet hívni, és amely a hosszú távú memóriában tagolódik. [4, p. 5-12]. Szakértők szerint a pozitív nyelvi attitűd kialakítása nemcsak a tantárgy érdemjegyét határozza meg, de a tantárgyi elsajátítás mértékét és a tanulás alatt stratégiahasználatot is. [3].

Felhasznált irodalom

1. Baddeley, A. (2010). Working memory. *Current Biologyn* 20.(4.), 136–140. DOI: 10.1016/J.CUB.2009.12.014
2. Baker, W. & Boonkit, K. (2004). Learning strategies in reading and writing EAP contexts. *RELC Journal*, 35.(3.), 299–328.
3. Habók, A. & Magyar, A. (2018). The Effect of language learning strategies on proficiency, attitudes and school achievement. *Frontiers in Psychology* 8.2358. DOI: 10.3389/fpsyg.2017.02358
4. Kasper, L. F. & Petrello, B. A. (1996). Responding to ESL student writing: The value of a nonjudgmental approach. *Community Review*, 14, 5-12.
5. Oxford, R. L. & Nyikos, M. (1989). Variables affecting choice of language learning strategies by university students. *The Modern Language Journal*, 73.(3.), 291–300. DOI: 10.1111/j.1540-4781.1989.tb06367.x.

6. Pintér, H. (2009). Az írásbeli szövegalkotás. Út a tudáshoz. Magyar Pedagógia, 109.(2.), 121–146.
7. Stotsky, S. (1983). Research on reading writing relationships: A synthesis and suggested directons. Language Arts, 60.(5.), 627–642.

УДК 37.046:74:005.412(477.87)

СОФІЛКАНИЧ М.М.
Закарпатська академія мистецтв

СИСТЕМА СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКАРПАТТІ

Упродовж багатьох років в Україні розвивається ступенева мистецька система освіти, яка складається із початкових закладів освіти (школи мистецтв, студії музичного, хореографічного та образотворчого мистецтва та ін.), коледжів та закладів вищої освіти мистецького спрямування. У своїй роботі заклади мистецького спрямування керуються Конституцією України, Державною національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ століття), Законами «Про освіту» (2017 р. із змінами), «Про позашкільну освіту», (2000 р. із змінами 2018 р.), Концепціями «Позашкільної освіти та виховання», «Сучасної мистецької школи» (2017 р.); Комплексною програмою художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах (2004 р.) та іншими нормативно-правовими актами [1].

Система ступеневої художньої освіти Закарпаття пройшла довгий шлях випробувань, пошуків і становлення. Процес активного розвитку художнього життя Закарпаття припадає на ХХ ст., адже саме тоді було виховано ціле покоління художників, представників живопису. Цей феномен отримав назву «Закарпатська школа живопису». Провідна роль належала А.Ерделі та Й. Бокшаю. Ними було підготовлено першу плеяду художників Закарпаття з числа студентів семінарії чи гімназії. Публічна школа рисунку відкрита корифеями у 1927 році, а згодом, - училище прикладного мистецтва (1946 р.), яке відіграло важливу роль у цьому процесі [4, с.28].

Проблемам мистецької освіти Закарпаття та виховання учнівської молоді частково розкрита у дослідженнях Т. Беднаржової, В. Гомонная , М. Зимомрі, М. Кляп, Т.Мочан, В. Росула, Т.Росул, В. Сагарди, С. Федаки. На особливу увагу заслуговує ґрунтовне дослідження І.Небесника «Розвиток художньої освіти Закарпаття» та А.Волощук «Система художньої освіти школярів у спадщині З. Баконія (1946-1989рр)».

У 1946 році учень Й.Бокшая по Ужгородській гімназії З.Баконій продовжує естафету позашкільної роботи з обдарованою молоддю в Ужгородському Палаці піонерів. Навчання образотворчому мистецтву в студії З.Баконія вплинуло на визначення життєвого шляху багатьох закарпатських художників-педагогів, які, отримавши художню базу, згодом продовжили своє навчання у художніх закладах вищої освіти, повернулися і стали педагогами у школах мистецтв Закарпаття, Коледжі мистецтв ім.А.Ерделі та Закарпатській академії мистецтв [1; 4].